

BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE

Ikt.sz.: ...49-351...../2013.

Hiv. sz.: 5/2234-135/2013. *PR*

Ktsz.: ...59-22...../2013.

(Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály)

Az ülés időpontja: 2013. november 27.

E L Ő T E R J E S Z T É S

60+ programról és a kedvezménykártya bevezetéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 3/2013. (I.30.) ök. sz. határozatában (melléklet) úgy döntött, hogy felkéri polgármestert, hogy dogoztassa ki a 60+ program és a kedvezménykártya bevezetéséhez szükséges részleteket és az ehhez kapcsolódó költségvetést.

A kerületi idős klubjai kihasználtságának vizsgálata során, a megoldásokat keresve találkozott az Egyesített Szociális Intézmény (továbbiakban: ESZI), az Újbudán már sikeresen bevezetett 60 + programmal, mely egy komplex, együttműködésen alapuló, folyamatosan fejlődő, bővülő rendszer az idősök ellátására annak érdekében, hogy 60 év fölött is teljes életet éljenek. A népszerű program már 5 éve tart és több ezer kártyabirtokost tartanak számon, akik rendszeresen igénybe veszik a különböző kerületi vállalkozások, önkormányzati intézmények, gazdasági társaságok által nyújtott kedvezményeket. A 60 feletti korosztálynak oktatási, kulturális, egészségmegőrző programokat és sportolási lehetőséget biztosítanak, másrészt döntéseiknél figyelembe veszik az idős korosztály szempontjait is.

A 60+ program célja a 60 év feletti idősök helyzetének javítása helyi és országos szinten egyaránt, illetve más megvilágításba helyezni az idősödést, valamint előtérbe helyezni a változó életstílust és városi társadalom öregedéséből fakadó új szükségleteket.

Az egyik legfontosabb feladat az időskorú lakosság számára az aktív és minőségi időskor biztosítása, amely alapvető emberi jog. Ehhez megfelelő környezet, társadalmi elfogadás és ellátórendszer kialakítása is szükséges, valamint hatékony megoldások, amelyek biztosítják, hogy az időskorúak ellátásából fakadó költségek ne emelkedjenek folyamatosan.

Fentiek érdekében Önkormányzatunk stratégiai céljai közé tartozik az aktív időskor elősegítése.

I. A 60+ program bevezetésének előkészítése:

- Az ESZI Területi Gondozáson belül működő **Idősök Klubjaiban** megtörtént a **személyi térítési díj csökkentése, klubtagsági kártya került bevezetésre**, mellyel lehetővé vált, hogy az idősök mindhárom klubot korlátlan számban látogathatják.
- Az ESZI **együttműködési megállapodást** kötött a Csokonai Művelődési Központtal, melynek következtében a művelődési intézmények kulturális programjait látogathatják kedvezményesen a klubtagsági kártya birtokosai.

- Az XV. kerületi Önkormányzat pályázott az **Idősbarát Önkormányzat** címre, mely egyfajta elköteleződést és ösztönzést jelentett a 60+ program mellett.
- **Egy klub - egy iskola - Generációk együttműködése:** a diákokkal való kapcsolat kölcsönösen előnyös mindkét korosztálynak, csökkenti a szakadékot a generációk között. Ennek keretében az ESZI Területi Gondozás szakemberei közös akciókat, programokat készítenek elő az Idősek Klubjaiban, melynek keretében lehetőség nyílik majd a későbbiekben a középiskolások kötelező 50 órás közösségi, önkéntes gyakorlatának megszervezésére is az idősellátás területén (pl. számítógép oktatás, kézműves foglalkozások, közös sport és kulturális programok szervezése). Három iskolával vették fel a kapcsolatot és kötnek 2014-ben együttműködési keretmegállapodást: Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola (1151 Budapest, Fő út 70.), Kontyfa Középiskola, Szakiskola és Általános Iskola (1156 Budapest, Kontyfa u. 5.), Innovációs Szakképző, Továbbképző Iskola Központ és Gimnázium (1153 Budapest, Bocskai u. 70.).
- **Megalakult az Idősügyi Tanács:** megalakulásának célja a civilek képviseletének megerősítése, aktivizálása volt az idősek körében. Feladata, hogy részt vegyen az idősek életkörülményeit, életminőségét érintő helyi rendeletek, döntések előkészítésének szakaszában állásfoglalásának kialakításában, javaslatokat tegyen a tervezett intézkedésekkel kapcsolatban, illetve beszámoljon a végrehajtás tapasztalatairól. Összegyűjtse az időseket érintő problémákat és továbbítsa a helyi szervezetek részére, javaslatokat fogalmazzon meg az idős korosztályt érintő ügyekkel kapcsolatban.
- **„Van sütnivalónk” - Generációk tortája vetélkedő:** a három napos programsorozat lényege a fiatalok és idősek összefogása és az élményszerzés volt. Az ismerkedési program és a hét csapat megalakulása 2013. szeptember 27-én a Száraznád Közéleti Házban, a tortadíszítési verseny szeptember 30-án a Pestújhelyi Községi Házban, az ünnepélyes eredményhirdetés az Idősek Világnapján, október 1-jén ünnepi műsor keretében a Csokonai Művelődési Központban volt.
- **Harmadik életkezdet - Konferencia az idősekért:** az ESZI Területi Gondozás és a Csokonai Művelődési Központ közös szervezésében megrendezésre került a „Harmadik életkezdet” konferencia, mely ráirányította a figyelmet az idősödéssel járó társadalmi problémákra, az idősekkel való foglalkozás módszertanának új formáira, lehetőségeire. A kerületben lévő idősekkel foglalkozó szervezetek, intézmények képviselői megismerték egymás munkáját, ötleteket, javaslatokat fogalmaztak meg, mellyel az idős korosztály helyzete javítható.
- **Média a 60+ programokról:** az **Életképek** önkormányzati újságban 2013. októbertől havonta **60+ melléklet** jelenik meg, ahol összefoglalóan írások találhatóak az időseket érintő eseményekről. A **KTV** rendszeresen tudósít az időseket érintő rendezvényekről, programokról.
- **Idősbarát honlap:** az ESZI Területi Gondozás felhasználó barát honlapján összegyűjtötte mindazokat az információkat, mely a 60+ korosztály és családjaik számára hasznos és értékes. <http://teruletigondozas.eszixv.hu/fooldal>

Javaslatok a 60+ program keretében 2014-ben megvalósuló eseményekre:

1. **„Levendula” az Aktív Időskor Egyeteme:** a Zsigmond Király Főiskolával előkészítő megbeszélést folytattunk – más kerületek jó tapasztalata alapján – egy időseknek szóló színvonalas előadásorozat 2014. tavaszi indításáról. Az intézménnyel való együttműködés révén az **idősoktatás legjobb hazai műhelyét** nyerjük meg a

kezdeményezésünkhöz, így a szakmai és a tudományos háttér garantált. Az előadások tudományos alapúak, így **a kerület teljes lakosságát meg tudjuk szólítani.**

Tervezett előadások, időpontok:

- 2014. 03. 03. hétfő, 17 óra: *Dr. Jászberényi József* (KMI): **Az idősödő világ – számok és tények**
- 2014. 03. 17. hétfő, 17 óra: *Dr. Bernek Ágnes* (GVI): **Merre tart a világ? Világrendszerek, civilizációk konfliktusai**
- 2014. 03. 31. hétfő, 17 óra: *Veresné Dr. Bálint Márta* (SE): **Mit együnk és mit ne együnk idős korban?**
- 2014. 04.14. hétfő, 17 óra: *Dr. Jászberényi József* (KMI): **Időskori diszkrimináció – ageizmus**
- 2014. 04.28. hétfő, 17 óra: *Dr. prof. Semsei Imre* (Debreceni Egyetem): **A harmadik kor - az időskor pszichológiai problémái**
- 2014. 05.12. hétfő, 17 óra: *Dr. Bajusz Klára* (PTE FEEK): **Tanulni idős korban**
- 2014. 05.26. hétfő, 17 óra: *Dr. Boga Bálint* geriáter: **A szellemi működés időskorban**

JAVASLAT: A 7 alkalomból álló képzési programnak az ára **500.000 Ft + ÁFA**, az összegben benne van az előadók díja, útiköltsége és a főiskola minden egyéb, felmerülő költsége is. Az előadások helyszíne lehet a Polgármesteri Hivatal Díszterme, vagy a Zsókavár utcai Közösségi Ház. Az őszi szemeszterben a kerületben élő, dolgozó tanárok, egyetemi előadók, orvosok, rendőrök, köztisztviselők, közalkalmazottak felkérése egy-egy előadás megtartására - igény felmérés alapján- olyan témakörökben, amelyek az időseket érdeklik, pl. bűnmegelőzés, diabetes, környezetvédelem, biokertészet, gasztronómia, stb.

2. **60+ sportprogramok:** fontos lehet az **idősek sportolási lehetőségeinek** bővítése a 60+ program keretében (*szabadtéri sakk asztalok felállítása, teremlétes pingpongozásra, biliárdasztalok vásárlása*); közös kirándulások szervezése a kerületi idősek számára, tavaszi, őszi 2-3 napos kirándulások, vidéki programok, szállítás háztól-házig; **családi sportnap** tavasszal és ősszel, melyen idősek-fiatalok és középkorúak együtt vehetnek részt.

JAVASLAT: a 2014. évi költségvetés tervezésekor figyelembe kell venni a javaslatokat.

3. **Időskorú önkéntesek - önkéntesek az idősekért:** az emberi kapcsolatok megtartása, a magány, az egyedüllét elkerülése, az értelmes cél megtalálása, a közösséghez tartozás igénye időskorban is létszükséglet. Kiemelten fontos a közvetlen lakókörnyezet, a szomszédságok szerepe: legyen kihez fordulni, megbízható segítséget kapni, amikor szükséges.

JAVASLAT: a kerületi nyugdíjas klubok, az Idősügyi Tanács, idősekkel foglalkozó szervezetek, civilek bevonásával készüljön egy felhívás az idősek számára, 60+ önkéntesek toborzása érdekében. A szenior önkéntesek számára az önkéntes munkára felkészítő tréning szervezése.

4. **Kisfilmek készítése az idősek otthoni ápolásához:** oktatófilm készítése az idős betegek otthoni ápolásának megkönnyítése érdekében. Az oktatófilm a honlapon, illetve CD-ről lenne elérhető.

JAVASLAT: a 2014. évi költségvetés tervezésekor figyelembe kell venni a javaslatot.

- 5. Színházbérlet/jegy vásárlás** a budapesti színházakkal kötött együttműködés alapján. A kerületi 4 alkalomra szóló színházbérletben 4 színház egy-egy műsorát lehetne megtekinteni. A bérlet nem ingyen, hanem kedvezményesen pl. 4 000,-Ft összegben lehetne megvásárolni. A program 500 db bérlet értékesítésével indulna a 2014/2015. évadban, amely a későbbiek során az igényektől függően bővíthető lenne.

JAVASLAT: a 2014. évi költségvetés tervezésekor figyelembe kell venni a javaslatot.

- 6. Alternatív gyógymódok az egészség megőrzése érdekében** alternatív megelőző módszerek megismertetése az idősök klubjaiban, művelődési intézményekben. A legnagyobb érdeklődést kiváltó módszereket tanfolyamokon sajátíthatják el az érdeklődők (pl. Bach Virágterápia, Tai Chi, meditáció, kineziológia, jobb agyféltekés rajzolás, stb...).

JAVASLAT: a 2014. évi költségvetés tervezésekor figyelembe kell venni a javaslatot.

II. 60 + kedvezménykártya bevezetése

A XV. kerületi lakónépesség kor és nemek szerinti megoszlása 2013. szeptember 1-jén*

Népesség életkora	Nő	Férfi	Összesen
100+	19	2	21
95-99	56	17	73
90-94	299	101	400
80-89	2 240	937	3 177
70-79	4 348	2 539	6 887
60-69	6 014	4 052	10 066
19-59	24 275	23 289	47 564
0-18	6 254	6 566	12 820
Teljes népesség	43 505	37 503	81 008

*Forrás: Közigazgatási és Ügyfélszolgálati Főosztály (Visual Regiszter)

A **60 év fölötti** lakónépesség a kerületünkben **20 624 fő** volt 2013. szeptember 1-jén. Budapesten a **legidősebb** korstruktúrája a **XV. kerületnek** van, ahol száz gyermekkorúra 208 idős személy jut.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	9393	15701	25094
2009	9256	15378	24634
2010	9103	14939	24042
2011	9039	15030	24069

2012	9053	15101	24154
------	------	-------	--------------

Forrás: TeIR, KSH

Kerületünkben a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma évek óta közel azonos mértékű, az elmúlt évekhez képest enyhe emelkedést mutat. 2012-ben **24.154** fő részesült ellátásban, a havi ellátás átlagos összege **104.000,-Ft**, budapesti átlagban ez az összeg 94, 6 %-ot jelent. A lakosság előregedéséből következően a fővárosi összehasonlításban az átlagosnál magasabb az ezer lakosra jutó **nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban** részesülők száma (301 fő – 106,9 %), ugyanakkor a havi teljes összege a **fővárosi átlagnál alacsonyabb**.

Az ország számos településén, illetve Budapest több kerületében sikeresen vezettek be kedvezménykártyákat, városkártyákat (pl. II., IV., VII., IX., XI., XII. XIII., XVIII. kerületek). Ezek a kártyák az adott település közigazgatási területén belül élőknek biztosítanak különféle kedvezményeket vásárláskor, illetve a szolgáltatások igénybevétele során.

A tapasztalatok szerint a vállalkozások szívesen csatlakoznak a kezdeményezéshez és általában 5 % kedvezményt adnak a kártya birtokosának.

A kártyarendszer bevezetésével nőhet a kedvezményt adó kisvállalkozások forgalma, amellyel erősödhet működőképességük, továbbá a kártya birtokosának megélhetési lehetőségei javulhatnak. Ezeken felül a kerületi vállalkozások munkahelyeket teremthetnek, és őrizhetnek meg.

Kerületünkben a KSH rendelkezésre álló adatai szerint **1 664 kiskereskedelmi üzlet** található és **15 085 a regisztrált vállalkozások száma** (pl. fodrász, kozmetika, manikűr, pedikűr, szolárium, kondicionálóterem, árnyékolástechnika, autószerelő, varroda, gyógyszertár, fitotéka, egészségügyi szolgáltatások, stb.).

A már bevezetett kártyarendszert alkalmazók tapasztalatai szerint, a működő szolgáltatások és kereskedelmi egységek közül várhatóan sokan bekapcsolódnak majd a kártyaelfogadó helyek körébe.

A 60 + program keretében kibocsájtott kártya a XV. kerületben élő lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező 60 év feletti lakosok számára ingyenesen állna rendelkezésre, amely át nem ruházható és kizárólag a kártyatulajdonos számára biztosítaná a kedvezmény igénybe vételét.

A kedvezmények köre és mértéke:

- a Csokonai Művelődési Központ kulturális rendezvényein a belépőjegy árából 5-10%,
- az Önkormányzat gazdasági társaságai által nyújtott egyes térítéses lakossági szolgáltatások kedvezményes igénybevétele 5-10%
- a kártyarendszerbe belépő, kedvezményt nyújtó vállalkozásoknál kedvezményes vásárlás illetve szolgáltatás igénybevétele, a kedvezmények körét és mértékét a csatlakozó vállalkozások határozzák meg.

A kártya igénylése:

- a kedvezménykártyát az erre a célra rendszeresített igénylőlap (2. melléklet) lehetne igényelni a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán és a Nyitott Ajtók irodákban, illetve letölthető lenne az Önkormányzat honlapjáról,

- a kitöltött igénylőlapot az Ügyfélszolgálaton, valamint a Nyitott Ajtó irodákban kihelyezett ládába kellene bedobni, (a személyazonosság és a lakcímellenőrzés az Ügyfélszolgálaton történik),
- az igénylésekről az Ügyfélszolgálat és a Palota-15 Kft. munkatársai (az igénylők hozzájárulása alapján) nyilvántartást vezetnek,
- a kedvezménykártya névre szóló, sorszámozott, aláíráscsíkkal ellátott.

A kártya érvényessége:

- 1-2 év,
- a kártya érvényességének lejártá előtt 1 évvel meghosszabbítható,
- a kártya elvesztése, rongálása esetén cserekártya igényelhető, amelyért díjat kell fizetni.

A kártya átvétele:

- személyesen,
- postai úton.

Kedvezményt nyújtók:

- az önkormányzattal kötendő megállapodás (3. melléklet) függeléke tartalmazza a kedvezményesen vásárolható termékek, szolgáltatások körét, illetve a kedvezmény mértékét, a változásokról 5 napon belül bejelentést kell tenni,
- kötelesek a kedvezménykártya emblémáját és a kedvezmény mértékét az üzletben jól látható helyen feltüntetni elhelyezni.

Az Önkormányzat:

- a vállalkozás cégnevét, székhelyét, elérhetőségét a kedvezménykártya elfogadó helyeket tartalmazó kiadványában beleértve az elektronikus, és írott reklámanyagait a kerületi médiumaiban szerepelteti,
- a kedvezménykártya emblémája mellett feltünteti, hogy a vállalkozás „**idősbarát**”.

A kerületi kedvezménykártya, plasztikkártya egy PVC vagy laminált (műanyag) alapanyagú kártya lenne, bankkártya, vagy névjegykártya méretű.

1 db kártya előállításának költsége:

- színes kártya 60,- Ft/db,
- aláíráscsík 30,-Ft/db,
- színes nyomtatás 30-48,-Ft/db
- 3000,-Ft/óra munkadíj
- Összesen: 150-190,-Ft/db
- emblémás matrica vagy plakát

A kedvezmény kártya bevezetésekor 1.000 db kártya elkészítését javaslom. A felmerülő igényektől függően a bevezetésre kerülő rendszer tovább bővíthető, módosítható.

A 60+ kedvezménykártya elkészítése, elkészíttetése, terjesztése, nyilvántartása a Palota-15 Kft. feladata lenne. (A tevékenységi kör bővítése miatt az alapító okirat, cégiratok módosítása szükséges.)

A rendszer kialakítása 3-4 hónapot vesz igénybe. Ez idő alatt a következő feladatok valósulnának meg. **A kártya bevezetésének ütemezése:**

- I. Helyi rendelet alkotása a 60+ kedvezménykártyáról.
- II. Felhívások megjelentetése a honlapon és a helyi újságban, a vállalkozások direkt megkeresése.
- III. Kártyák elkészíttetése.
- IV. Kártyaregisztrációk, ügymenet előkészítése.
- V. Együttműködési megállapodások megkötése a vállalkozásokkal.
- VI. A kártyák átadása.

Az alábbi kártyát vezette be, használja Újbuda.

A XV. kerület kártyájának elnevezése lehetne: „60+ **Levendula XV.**”, a kártya arculatának megtervezése és a kártya elkészítése a Palota-15 Kft. feladata lenne.

60+ program 2014. évi költségvetési terve

2014. évi költségvetési terv	60+ program költségvetése (e Ft)	intézmények költségvetéséhez
„Levendula” az Aktív Időskor Egyeteme	635	ESZI
Családi sportnap évente 1-2 alkalommal (eszközvásárlás, költségek térítése)	500	ISK
Kisfilmek készítése az idősök otthoni ápolásáról	300	ESZI
„Van sütnivalónk” - Generációk tortája vetélkedő (alapanyagok vásárlása)	100	ESZI
Időskorú önkéntesek - önkéntesek az idősökért (eszközvásárlás, költségek térítése)	100	ESZI
Kedvezményes színházbérlet/jegy vásárlása a	1 000	CsMK

60+ kedvezménykártya tulajdonosoknak (2014/2015)		
Alternatív gyógymód tanfolyam (előadók, költségek)	300	ESZI
60+ kedvezménykártya (nyomda, postaköltségek, reklámanyag, egyéb költségek)	600	Palota-15 Kft.
Összesen:	3 535	

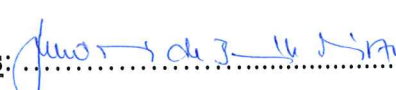
Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltakat támogassa.

Budapest, 2013. november 13.

László Tamás
polgármester

Melléklet: határozat kivonat.

- Témafelelős:** Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály
- Egyeztetésre megküldve:** Közgazdasági Főosztály
- Bizottságok:** PJ SZCST KKES TVÉK
- Jegyzői láttamozás:** 2013. november hó ¹³..... nap **Aláírás:**
- Meghívandók:** érintett intézmények, társaság vezetői.
- Az előterjesztést kapják:** -

Határozati javaslat:

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy

(1) **bevezeti** a „60+ Levendula XV.” programot a XV. kerületben lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező 60 év feletti lakosok számára.

Határidő: 2013. november 30.

Felelős: polgármester

(2) **jóváhagyja** a „60+ Levendula XV.” program 2014. évre tervezett programjait és **vállalja** azok **költségei fedezetének biztosítását** 3.535.000 forint összegben, a 2014. évi költségvetésében.

Határidő: a 2014. évi költségvetés elfogadása

Felelős: polgármester

(3) **felkéri** a polgármestert, hogy készítse el a „60+ Levendula XV.” programhoz kapcsolódó kedvezménykártya kibocsátásáról és használatának feltételeiről szóló önkormányzati rendelet tervezetét.

Határidő: a 2014. január 31. (a rendelet-tervezet előterjesztésére)

Felelős: polgármester

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (3) bekezdése, 50. §-a,

- a Képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 28/2012. (VII. 2.) ök. rendelet 57. §-a, 5. melléklet g) pontja.

Az (1)-(2) határozatok elfogadásához minősített, a (3) határozat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Bj C

3/2013. (I.30.) ök. számú határozat

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy dolgoztassa ki a 60 + program és a kedvezménykártya bevezetéséhez szükséges részleteket és az ehhez kapcsolódó költségvetést.

Felelős : polgármester

Határidő : 2013. november 30.

(Jogsabályi hivatkozás: 1993. évi III. törvény 4./A. § (1) bekezdés a) pontja, 59. § (1) bekezdés, 62. § (1) bekezdés, 63. §, 65/F. § (1) bekezdés a) pontja, 86. § (4) bekezdés, 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontja, 23. § (5) bekezdés 11. pontja)

(Szavazati arány: 19 igen szavazat, 0 ellenszavazat, 0 tartózkodás)